

Hadriánův val

Hadriánův val (latinsky *Limes Britannicus*, anglicky *Hadrians Wall*) je kamenné a hliněné hraniční opevnění, hradba, zeď a 17 pevností, táhnoucí se napříč celou severní Anglií, jižně od skotských hranic, postavené římským vojskem. Na východní straně začínal blízko Newcastle upon Tyne a táhl se západním směrem přes dnešní Carlisle až po Maryport na západním pobřeží délce 119 km. Tento val tvořil po 300 let severní hranici římské říše a měl chránit jižní část země před nájezdy severních kmenů ze Skotska.

Historie

Stavba valu začala roku 122 na rozkaz římského císaře Hadriana, který snad v tomto roce val osobně navštívil. Na stavbě se podílely tři římské legie (II., VI. a XII.) a trvala zhruba 6 let. Hadriánův nástupce Antoninus Pius se pokusil postavit nové opevnění (Antoninův val) asi 160 km severněji, ve skotských Lowlands, nedokázal však krajinu pacifikovat. Císař Marcus Aurelius proto roku 164 Antoninův val opustil a hranicí se opět stal Hadriánův val. Nezdarem skončil i další pokus císaře Septimia Severa v letech 208-211, takže Hadriánův val sloužil až do konce římské vlády v Británii, někdy po roce 410.

Opuštěná hradba chátrala a stala se zdrojem kamene, až od 17. století si jí začali všímat místní nadšenci a pak i archeologové. Roku 1973 byl ve vykopávkách pevnosti Vindolanda, asi 40 km západně od Newcastle, objeven archiv písemností z 1. až 2. století na dřevěných destičkách, který obsahuje i osobní korespondenci římských vojáků a jejich manželek. Od roku 1987 jsou zbytky valu zařazeny na Seznam světového dědictví UNESCO.